

DLLP Examination

Paper 1

Factories Act, Empl. Compensation Act

May-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 100

સૂચના : જમણી બાજુના અંક કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

1. કારખાના અધિનિયમ, 1948 હેઠળ સ્ત્રીઓ અને યુવાન વ્યક્તિઓની તંદુરસ્તી અને સલામતી અંગેના પ્રબંધો સવિસ્તાર સમજાવો. (25)

અથવા

કારખાના અધિનિયમ, 1948 અન્વયે બાળકો, યુવાન વ્યક્તિઓ અને સ્ત્રીઓને રોજગારીએ રાખવા અંગેની જોગવાઈઓ તેમ જ રોજગારી પર રાખવા પરના પ્રતિબંધો અંગે સમજૂતી આપો.

2. કારખાના અધિનિયમ, 1948 હેઠળ 'કારખાના' અને 'ઉત્પાદન પ્રક્રિયા' કેસો તેમ જ ઉદાહરણો સહીત સમજાવો. (25)

અથવા

કર્મચારી રાજ્ય વીમા અધિનિયમ, 1948 હેઠળ નીચેના પૈકી ગમે તે બે વિષે ચર્ચા કરો.

(a) મેડીકલ બેનીફીટ કાઉન્સિલ

(b) ફાળો

(c) કર્મચારી વીમા અદાલત

(d) આ કાયદા અન્વયે ગુનાઓ અને સજા

3. કર્મચારી વળતર અધિનિયમ, 1948 હેઠળ સમજૂતી આપો. (25)

(a) કાલ્પનિક વિસ્તરણના સિધ્ધાંત

(b) કર્મચારી રાજ્ય વીમા ભંડોળ

અથવા

વેતન ચૂકવણી અધિનિયમ, 1948 ના હેતુ અને કારણો વિસ્તૃતમાં સમજાવો અને આ કાયદા અન્વયે 'વેતન' અને 'કામદાર'ની વ્યાખ્યાઓ કેસ લો સહીત જણાવો.

4. નીચેના પૈકી ગમે તે બે વિષે નોંધ લખો. (25)

(a) વેતન ચૂકવણી અધિનિયમ, 1936 હેઠળ અધિકૃત કપાત અને અનધિકૃત કપાત

(b) વેતન ચૂકવણી અધિનિયમ, 1936 અન્વયે માલિકની વેતન ચૂકવવા અંગેની જવાબદારીઓ

(c) કારખાના અધિનિયમ, 1948ના પ્રકરણ 4-અ હેઠળ જોખમી પ્રક્રિયા સંબંધી પ્રબંધો

(d) કર્મચારી રાજ્ય વીમા અધિનિયમ, 1948 હેઠળ 'વિકલાંગતા' અને 'તબીબી તપાસ'

(P.T.O)

No 77-2

Uni. Seat No. _____

Diploma in Labour Laws and Practice (DLP)

Paper – I : Factories Act, Employees Compensation Act & Payment of Wages Act etc.

Time : 2 ½ Hours

Total Marks : 100

Instruction : Figure to the right side indicate full marks.

1. Explain in detail the provisions relating to health and safety of women and young persons under the Factories Act, 1948. (25)
or
Explain the provisions regarding the Employment and prohibition of employment of children, young persons and women provided under the Factories Act, 1948.
2. Explain terms - "Factory" and "Manufacturing Process" with cases and examples under the Factories Act, 1948. (25)
or
Discuss about any two from the following under the Employees State Insurance Act, 1948 :
  - (a) Medical Benefit Council
  - (b) Contributions
  - (c) Employees Insurance Court
  - (d) Offences and punishment under the Act
3. Explain in brief the following under the Employees Compensation Act, 1923. (25)
  - (a) Notional Extension Theory
  - (b) Employees' State Insurance Fundor
Explain in detail the object and reasons of Payment of Wages Act, 1936 and state the definition of 'wages' and 'worker' under the Act with Case Laws.
4. Write note on any two from the following : (25)
  - (a) Authorised Deduction and unauthorised deduction under the Payment of Wages Act, 1936
  - (b) Liabilities of the Employer for the payment of wages under the Payment of Wages Act, 1936 with relevant cases.
  - (c) Provisions relating to Hazardous Activities under the Chapter IV –A of the Factories Act, 1948
  - (d) 'Disablement' and 'Medical Examination' under the Employees State Insurance Act, 1948